

■ BURSELE LUMII / Declin pe piețele din Europa și Statele Unite **PAGINA 2**

■ PIAȚA VALUTARĂ / Euro s-a apreciat la 5,2788 **PAGINA 4**

■ Președintele CNAS susține introducerea „Educației pentru sănătate” ca materie obligatorie în școli **PAGINA 14**

■ Top 10 sectoare pentru investiții străine, în 2026 **PAGINA 16**

■ PIAȚA MONETARĂ / Dobânda la depozitele overnight a crescut la 5,64% **PAGINA 4**

■ OMS avertizează: Fenomenul El Nino reprezintă o „amenințare importantă” pentru sănătate **PAGINA 14**

■ Oamenii de știință încearcă să folosească AI pentru a „vorbi” cu animalele **PAGINA 14**

■ OCDE: Investițiile în AI vor crește economia mondială **PAGINA 16**

GRAM AUR = 641,4000 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,6205 RON

EURO = 5,2788 RON

DOLAR = 4,6265 RON

Groenlanda, sub influența militară și investițională a lui Donald Trump

● Președintele american Donald Trump, premierul danez Mette Frederiksen și prim-ministrul Groenlandei, Jens-Frederik Nielsen au semnat în marja Adunării Generale a ONU un acord cu privire la insula autonomă ce face parte din Danemarca ● Potrivit documentului semnat, SUA obțin baze și acces militar pe termen nelimitat, iar Europa păstrează linia roșie a suveranității

Regulile internaționale privind suveranitatea integrală a statelor lumii nu mai sunt așa cum au fost ele stabilite în urma celui de-al doilea război mondial, iar cea mai recentă dovadă în acest sens o reprezintă acordul încheiat de SUA, Danemarca și Groenlanda cu privire la statutul insulei aflate în componența statului danez. Acordul semnat în urmă cu două zile introduce, cel puțin în ceea ce privește partea investițională, un tip colonialism luminat sau soft.

Donald Trump a cerut Groenlanda, încă din prima zi a noului mandat pre-

zidențial, și de atunci și până în urmă cu două zile a refuzat să excludă forța și a amenințat cu majorarea tarifelor vamale statelor europene care i s-au opus. După un an și opt luni de presiune constantă pusă asupra autorităților centrale de la Copenhaga și aliaților europeni din NATO și chiar asupra UE, la 22 septembrie 2026, Trump a semnat un acord cu Danemarca și Groenlanda care îi oferă Statelor Unite o prezență militară extinsă pe insulă, dar nu proprietatea asupra ei.

GEORGE MARINESCU
(continuare în pagina 3)

Metalele în trimestrul al treilea: între șocul monetar și deficitul de ofertă

Metalele au intrat în ultimul trimestru al anului 2026 pe două traiectonii divergenți. Segmentul industrial rămâne susținut de deficitul de ofertă, de electrificare și de cererea generată de centrale de date, corpul atingând noi maxime istorice în septembrie, iar alături nu menținându-se pe plus. Segmentul prețios a pierdut o parte importantă din avansul acumulat la începutul anului, după ce Rezerva Federală (Fed) din SUA a majorat dobânda pentru prima dată din 2023: anul se află aproape de nivelul de la 1 ianuarie, iar argintul și platina sunt pe minus de la începutul anului. Prima geopolitică legată de conflictul din Orientul Mijlociu rămâne variabilă cu cel mai mare impact pe termen scurt, în ambele direcții, potrivit unui raport elaborat de De-

partamentul de Analiză al TradeVillie (https://tradeville.ro/?utm_source=bursarod&utm_medium=media&utm_campaign=treview).

Metalele industriale - esențiale pentru industrie

Metalele industriale sunt materii prime esențiale pentru industrie, construcții, energie, transporturi și infrastructură, iar evoluția lor este strâns legată de ciclul economic, cererea din China, investițiile în infrastructură, tranziția energetică și costurile de producție. Pe bursele internaționale acestea sunt urmărite în special prin contractele pe metale neferoase, unde London Metal Exchange (LME) rămâne una dintre principalele piețe globale de formare a prețurilor. **(F.A.)**

(continuare în pagina 13)

RDG, sedusă de naționalismul AfD

In urma alegerilor din landurile Germaniei, pe harta electorală a acesteia se pare că reapare foșta frontieră dintre RDG și RFG. La aproape 37 de ani de la căderea Zidului din Berlin, AfD obține unele dintre cele mai puternice rezultate ale sale în landurile fostei RDG. Singura excepție: Berlin, unde nostalgia după perioada comunistă a dus în 2026 la victoria Stăngii germane. Imaginea cu care rămânem în urma acestor alegeri ne arată că, deși în noiembrie 1989, Zidul Berlinului a căzut și Cortina de Fier a dispărut din punct de vedere instituțional - mai ales după reunificarea dintre RFG și RDG în 3 octombrie 1990 - cele două regiuni sunt încă de sprijite de felul în care milioane de oameni priveau statul, partidele și viitorul națiunii germane.

Ca să înțelegem de ce un partid naționalist poate atrage voturi într-o regiune condusă timp de decenii de un regim comunist, trebuie lămurită

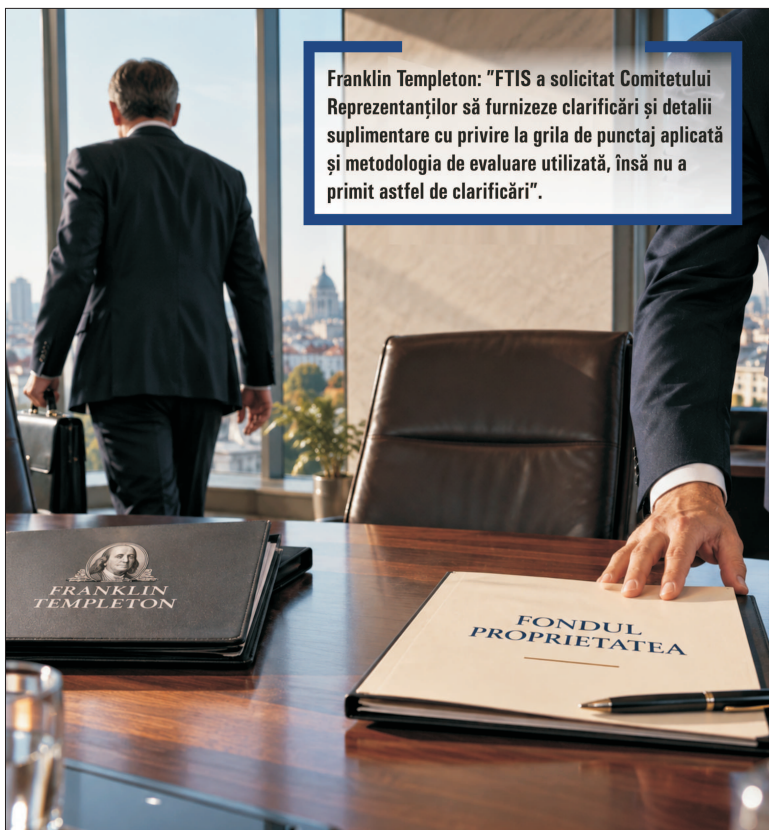
mai întâi o apropiere care pare paradoxală. Comuna anul marșist se revindea, doctrina de la solidaritatea internațională a clasei muncitoare, în timp ce naționalismul pune națiunea în centrul loialității politice. Cele două nu reprezintă aceeași ideologie. Totuși, în formele lor autoritare, pot folosi mecanisme politice asemănătoare: prezidențialismul colectivitatea drept un corp amenințat, împart societatea între cei care îi aparțin cu adevărat și cei acuzați că o trădă, cer unitate împotriva unui adversar și pretind că numai ei exprimă voința „poporului”. Într-un caz, amenințarea poate fi numită „exploatare capitalistă” sau „imperialism”, în celălalt, „elite globaliste”, imaginea ori penderia suveranității.

Asemănarea este în felul de a organiza conflictul politic, nu în faptul că proiectele lor economice și sociale ar fi identice.

GHEORGHE IORGHOVEANU
(continuare în pagina 15)

Retragerea Franklin Templeton lasă cale liberă SAI Muntenia Invest la FP

● Înainte de Fondul Proprietatea, au fost SIF Muntenia și SIF Oltenia

Franklin Templeton: „FTIS a solicitat Comitetului Reprezentanților să furnizeze clarificări și detalii suplimentare cu privire la grila de punctaj aplicată și metodologia de evaluare utilizată, însă nu a primit astfel de clarificări”.

Retragerea candidaturii Franklin Templeton pentru un nou mandat de patru ani la conducerea Fondului Proprietatea deschide calea pentru preluarea administrării FP de către SAI Muntenia Invest, societate controlată de Lion Capital.

Franklin Templeton și-a motivat decizia prin nemulțumirea față de modul în care oferta sa a fost evaluată și punctajul de Comitetul Reprezentanților Acționarilor Fondului, „FTIS a solicitat Comitetului Reprezentanților să furnizeze clarificări și detalii suplimentare cu privire la grila de punctaj aplicată și metodologia de evaluare utilizată, însă nu a primit astfel de clarificări”, se menționează în comunicatul actualului administrator al FP.

Nemulțumirea Franklin Templeton este justificată.

În urma evaluării ofertelor, Comitetul Reprezentanților a acordat 66,28 de puncte propunerii SAI Muntenia Invest, 37,3 de puncte propunerii Franklin Templeton și 52,81 de puncte propunerii INVIL Asset Management, dintr-un total de 100 de puncte. Evaluarea a fost realizată în baza a șapte criterii, boardele acordând cel mai mare punctaj SAI Muntenia Invest la șase dintre cele șapte criterii, inclusiv la „capacitatea de a genera performanță”.

Prin urmare, în „opinia” board-ului FP, un administrator sub a cărui umbrelă se află în principal Longshield Investment Group, un fond local de investiții alternative, are o capacitate mai mare de a genera performanță decât sursa sa din România a grupului american Franklin Templeton, a cărui companie-mamă, Franklin Resources, este listată la Bursa de la New York și inclusă în indicele S&P 500.

O asemenea concluzie este, într-o exprimare eufemistică, „greu de susținut”, iar, din considerente de transparență, Comitetul Reprezentanților Acționarilor FP ar fi trebuit să prezinte detaliat modul în care a ajuns la această concluzie. Dar documentul de evaluare publică doar punctajele finale și metodologia folosită, fără detalii privind argumentele care au stat la baza punctajului acordat fiecărei candidaturi.

Conform unor surse din piață, Ministerul Finanțelor dorește de ani de zile înlocuirea Franklin Templeton de la administrarea Fondului Proprietatea, iar rezultatul adunării acționarilor FP din luna februarie a acestui an, când a fost schimbată configurația board-ului Fondului și limitat mandatul Franklin Templeton la un an, susține această afirmație.

Dacă până în toamna anului trecut Finanțele nu aveau suficiente voturi pentru a-și impune punctul de vedere,

începând din acest an Ministerul s-a aliat cu Lion Capital, care a început să achiziționeze acțiuni FP după 30 septembrie anul trecut, ajungând recent să controleze 18% din drepturile de vot ale Fondului. Acum, Lion vrea să preia direct administrarea FP.

Board-ul FP este condus de președintele Ștefan Nănu, ales la propunerea Ministerului Finanțelor și care, în plus, a lucrat cu Bogdan Drăgoi, președintele și directorul general al Lion Capital, chiar în cadrul Ministerului, când Drăgoi era secretar de stat, iar Nănu director general al Trezoreriei și Datonei Publice, conform unor documente publice. Alina Mirela Petre, care de asemenea face parte din Comitetul Reprezentanților FP, este angajată a Ministerului Finanțelor și a fost aleasă tot la propunerea acestuia.

A.I.
(continuare în pagina 4)